

Licht, architectuur en duurzaamheid bij de uitbreiding van een cultureel icoon São Paulo Museum of Art (MASP)

Met het Fenix Museum heeft Rotterdam niet alleen een ander architectonische herkenningsteken geschapen, maar ook een buitengewone plaats voor kunst en herinnering. Het kunst- en cultuurcentrum wijdt zich aan de mondiale migratie-geschiedenis. Het bevindt zich op Rotterdams schiereiland Katendrecht in een gerestaureerd pakhuis van de Holland-Amerika Lijn uit 1923. Het museum werd ontworpen door het Chinese architectenbureau MAD Architects. Ze kroonden het voormalige pakhuis met de zogenaamde „Tornado“, een weerspiegelende dubbele helixtrap met uitzichtplatform. Dit verheft zich voor de wijde omtrek zichtbaar boven het gebouw en biedt bezoekers een panorama-uitzicht over de stad en haven. De net zo veelzijdige als indrukwekkende tentoonstellingszones binnenin het in 2025 geopende museum worden door ledspots van ERCO perfect in scène gezet.

Projectgegevens

Project:
São Paulo Museum of Art (MASP), Brazilië

Architectuur:
Metro Arquitetos Associados

Lichtplanners:
Fernanda Carvalho Lighting Design + Acenda

Projectmanager MASP:
Miriam Elwing

Verkooppartner:
e:light

Fotografie:
Santiago Chaer

De uitbreiding, geleid door METRO Arquitetos Associados, respecteert de schaal en de taal van het oorspronkelijke gebouw en vermijdt te concurreren met zijn monumentale karakter. De nieuwe massa, een sober prisma op een transparant fundament, is door middel van een onderdoorgang met het MASP verbonden, die de functionele integratie tussen de twee gebouwen faciliteert, waardoor het verkeer van de bezoekers en het vervoer van de kunstwerken worden geoptimaliseerd. Deze transformatie vormde een dubbele uitdaging: om een oud woonblok aan te passen aan de

hedendaagse eisen van het museum en om een nieuw museum te creëren dat de dialoog aan zou gaan met het architecturale en symbolische erfgoed van Bo Bardi.

“De grootste uitdaging was ongetwijfeld het ontwerpen van een gebouw dat een uitbreiding vormt van het iconische hoofdkantoor van architecte Lina Bo Bardi en tegelijkertijd op respectvolle wijze in dialoog treedt met de architectuur ervan.”
(Miriam Elwing, projectmanager MASP)

Duurzame architectuur en verantwoordelijk design

Eén van de meest opvallende elementen van het nieuwe gebouw is zijn geperforeerde en met metaal beklede façade die fungeert als een beschermende "huid". Deze architecturale oplossing regelt de inval van natuurlijk licht, vermindert de thermische belasting en verbetert de energie-efficiëntie, waardoor het airconditioningsysteem wordt ontlast. Met eenvoudige vormen en duurzame materialen weerspiegelt het tijdloze design een duurzaamheid die niet alleen maar technisch is: het gaat om architectuur die is ontworpen om te blijven bestaan, zonder de noodzaak voor grote ingrepen in de toekomst.

Het project heeft de LEED-certificering gekregen dankzij zijn intelligente ventilatiesystemen, zijn efficiënte thermische mantel en de respectvolle integratie in de stedelijke omgeving. Deze visie op duurzaamheid ligt in lijn met de waarden van ERCO die de verlichtingstechnologie heeft ontworpen voor [duurzaamheid](#), efficiëntie en flexibiliteit.

Museumverlichting: precisie, comfort en veelzijdigheid

De verlichting van het nieuwe MASP is ontwikkeld door de verlichtingsstudio van Fernanda Carvalho en de studio van Paula Carnelós (Acenda) met een technische en curatoire benadering die prioriteit geeft aan visueel comfort en de conservering van de werken. De galerieën hebben met een heldere hoogte van 4,95 meter een royale ruimtelijke uitstraling, terwijl het licht de bezoeker zonder verstoring vergezelt.

De [Eclipse](#) armaturenfamilie van ERCO werd gekozen voor zijn aanpassingsvermogen: een enkele topologie kan worden gebruikt om een grote reeks effecten te bereiken, van uniforme wallwashing tot accentverlichting van vitrines en sculpturen. Dankzij de onderling wisselbare optische systemen, accessoires en [dark light-technologie](#) stelt Eclipse het licht in staat om op elk werk en elke ruimte te worden afgesteld zonder de noodzaak om verlichtingsarmaturen te wisselen, wat zijn duurzame aard versterkt.

"Vanaf het begin lag de prioriteit bij de lichtkwaliteit en flexibiliteit. We hebben een systeem ontwikkeld waarmee verschillende omgevingen en lichtontwerpen kunnen worden geconfigureerd." (Fernanda Carvalho + Paula Carnelós, lichtontwerpers)

In de rode ruimte die is gewijd aan het vertellen van het verhaal van het MASP, werd een evenwichtige verlichting bereikt tussen

de algemene verlichting van de ruimte en de accentverlichting van de vitrines. Het uiterst accurate werk van het van bovenaf verlichten van de vitrines met sterktes die gelijkwaardig zijn aan die op de wanden, maakte het mogelijk om een visuele samenhang te creëren zonder dat het nodig was om het vermogen te verhogen, zelfs op dieprode oppervlakken. Deze strategie die is gebaseerd op de principes van de menselijke visuele waarneming, maakte het mogelijk om een hoge efficiëntie te realiseren bij verlaagde lichtsterktes.

Dankzij de [dark light-technologie](#) loopt de bezoeker rond door de ruimte en profiteert van het visuele comfort, bekijkt de werken op zowel de wanden als in het midden van de ruimtes zonder verblinding. Door het plafondraaster kunnen armaturen flexibel worden gepositioneerd en wordt de lichtbundel aan elke constructieplaats aangepast, zelfs wanneer deze niet op de wand is gemonteerd. Dit aanpassingsvermogen is cruciaal in een museum dat zijn tentoonstellingsnarratief voortdurend wijzigt.

"De creatieve vrijheid die het nauwkeurige en flexibele verlichtingssysteem biedt, versterkt de status van het museum als internationaal referentieproject." (Fernanda Carvalho + Paula Carnelós, lichtontwerpers)

Bovendien zijn de armaturen van ERCO ontworpen voor een gebruikslevensduur van meer dan [20 jaar](#). Het design reageert op criteria van functionaliteit en lange levensduur, niet op modegrillen. Dankzij deze filosofie kan het verlichtingssysteem in de loop der tijd actueel en efficiënt blijven en zich aanpassen aan de veranderende behoeften van het museum zonder zijn esthetiek of prestaties aan te tasten.

Een museum voor de toekomst

Met vijf nieuwe galerieën, educatieve ruimtes en een uitgebreide verbetering van de airconditioning, beveiliging en verlichting verdubbelt het nieuwe gebouw de totale oppervlakte van het MASP en vergroot het zijn tentoonstellingscapaciteit met 66%. Deze uitbreiding transformeert niet alleen de fysieke constructie van het museum, maar ook de culturele beleving van zijn bezoekers.

"Het nieuwe gebouw komt tegemoet aan de behoefte aan meer tentoonstellingsruimte en nevenruimtes en voldoet aan de hoge eisen die aan de inrichting worden gesteld." (Miriam Elwing, projectmanager MASP)

In het project gebruikte armaturen

Eclipse OnTrack spot

Over ERCO

ERCO is een internationale specialist voor hoogwaardige en digitale architectuurverlichting. Het in 1934 opgerichte familiebedrijf is wereldwijd actief in 55 landen met eigen verkooporganisaties en partners.

Voor ERCO is licht de 4e dimensie in de architectuur – en vormt daardoor een integraal onderdeel van duurzaam bouwen. Licht is de bijdrage om de maatschappij en architectuur te verbeteren en in dezelfde mate het milieu te behouden. ERCO Greenology® – de ondernemingsstrategie voor duurzame verlichting – verenigt ecologische verantwoordelijkheid met technologische competentie.

In de Lichtfabriek in Lüdenscheid ontwikkelt, ontwerpt en produceert ERCO armaturen met de zwaartepunten lichttechnische optische

systemen, elektronica en duurzaam design. De lichtwerktuigen ontstaan in nauw contact met architecten, licht- alsmede elektrop-lanners. Deze worden primair in de volgende toepassingsgebieden ingezet: Work en Culture, Community en Public/Outdoor, Contem- plation, Living, Shop en Hospitality. De lich- texperts van ERCO ondersteunen ontwerpers wereldwijd om hun projecten met zeer precie- ze, efficiënte en duurzame lichtoplossingen te realiseren.

Als u meer informatie over ERCO of beeldma- teriaal wenst, bezoek ons dan op www.erco.com/press. Wij leveren u voor uw berichtgeving ook graag materiaal over pro- jecten wereldwijd.

Verzoek om bewijsexemplaren en links.

Voor meer informatie of beeldmateriaal verzoeken wij u contact op te nemen met:

ERCO GmbH

Katrin Klein
Content Manager / PR
Brockhauser Weg 80-82
58507 Lüdenscheid
Duitsland
Tel.: +49 2351 551 345
k.klein@erco.com
www.erco.com

mai public relations GmbH

Arno Heitland
Senior PR Consultant
Leuschnerdamm 13
10999 Berlin
Duitsland
Tel.: +49 30 66 40 40 553
erco@maipr.com
www.maipr.com

